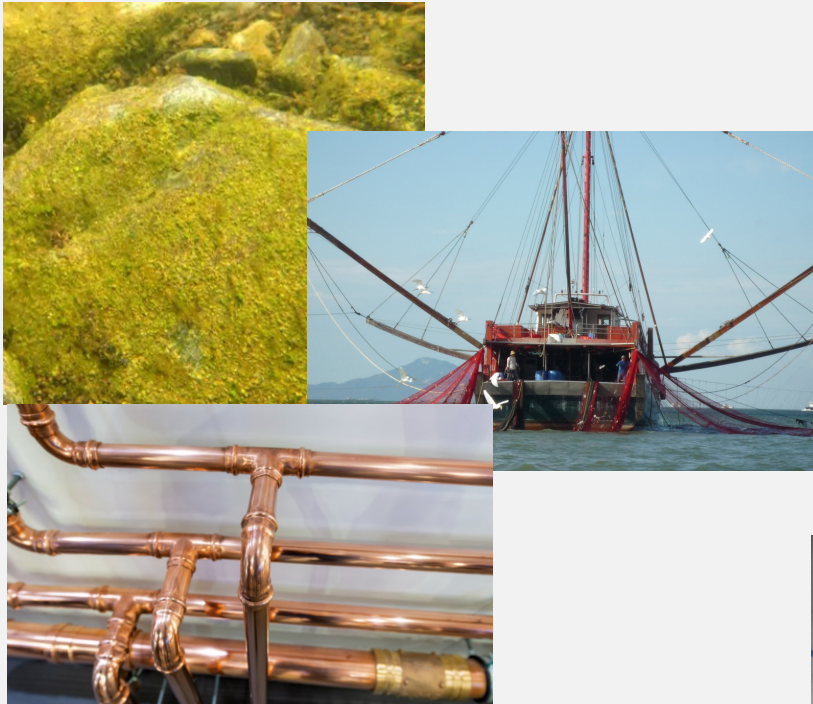

Microbiella biofilmer

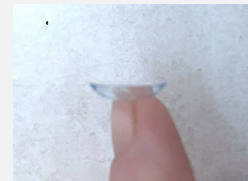
— vad är de och varför är de viktiga?

Biofilmer i naturen

Miljön

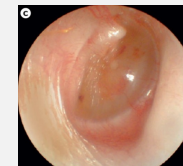
Medicin

cirka 80% av alla
infektioner

© Schmitthen

Orala sjukdomar

Tandläkarstolar

Caries

Parodontit -
tandlossning

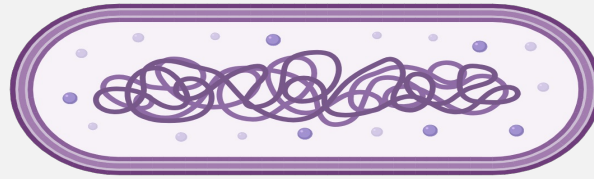
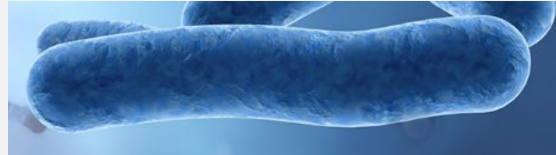

© Rabe

Peri-implantit – infektioner runt
tand-implantat

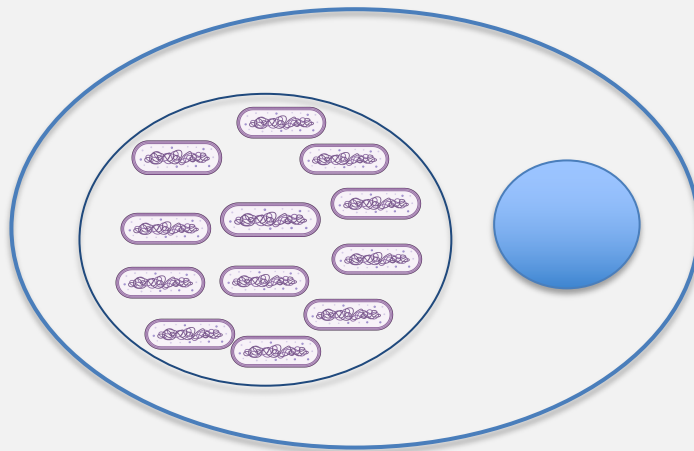
© Oral Biology, Mau

Gram-negativa
coccobacilli < 1µm

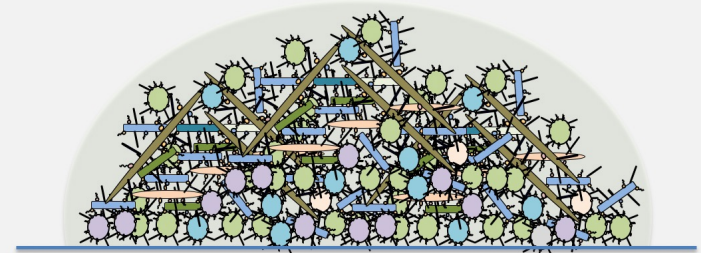

Enstaka bakterier är känsliga för förändringar i näring, pH, syrenivåer. De förflyttas lätt till nya miljöer

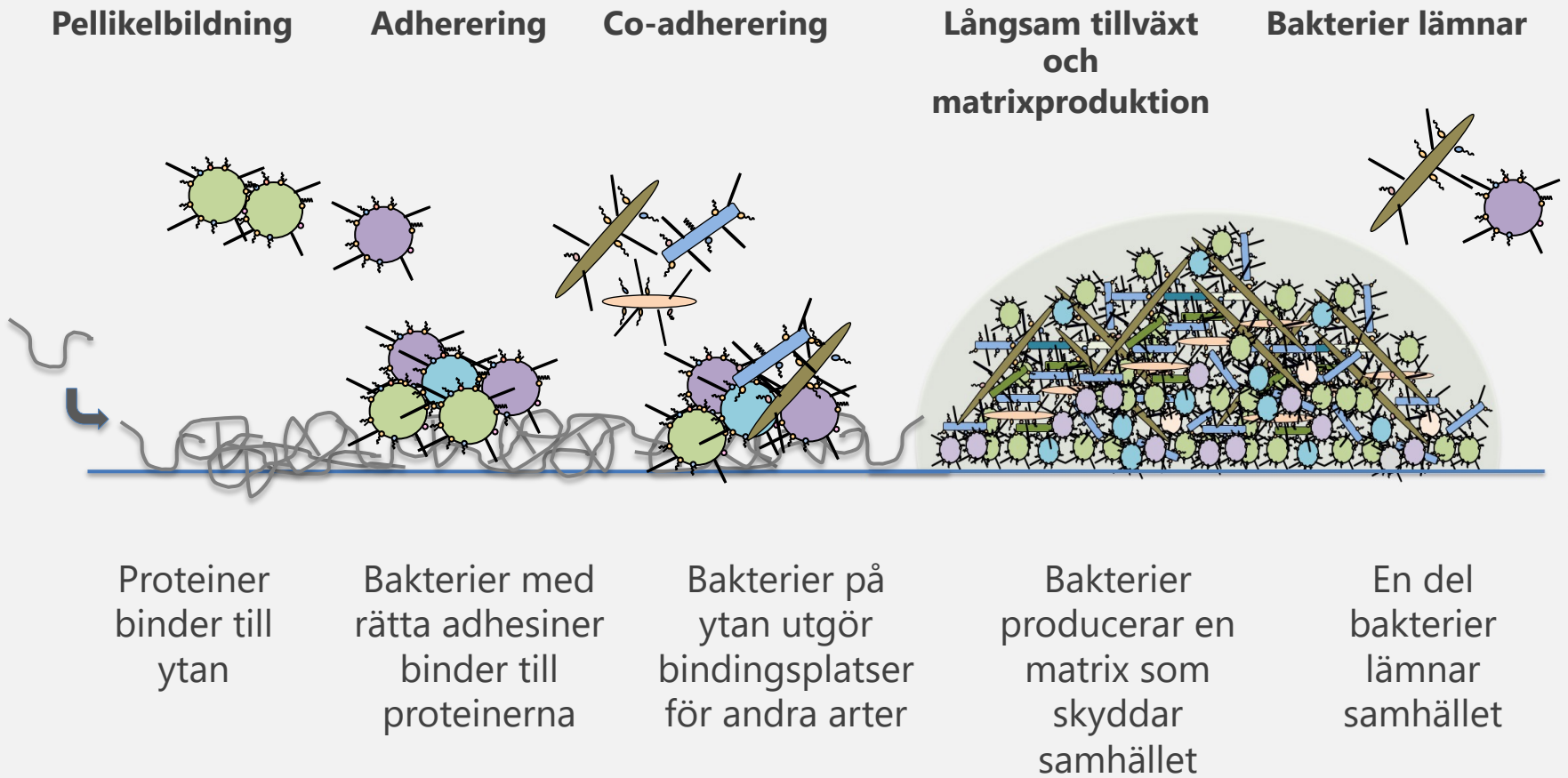
Protozoa

Biofilmer

Hur bildas biofilmer?

Å ena sidan:

Skydd
Metabolisk samarbete
Koordinerad beteende
Miljöstabilitet

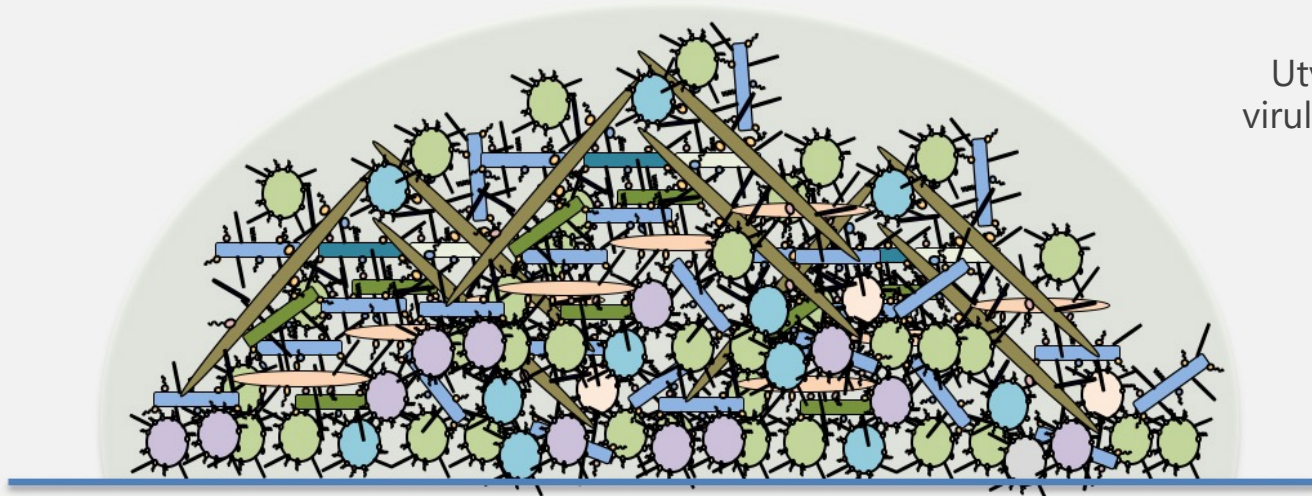
Legionella pneumophila
Pseudomonas aeruginosa
Mycobacteria
Staphylococcus spp

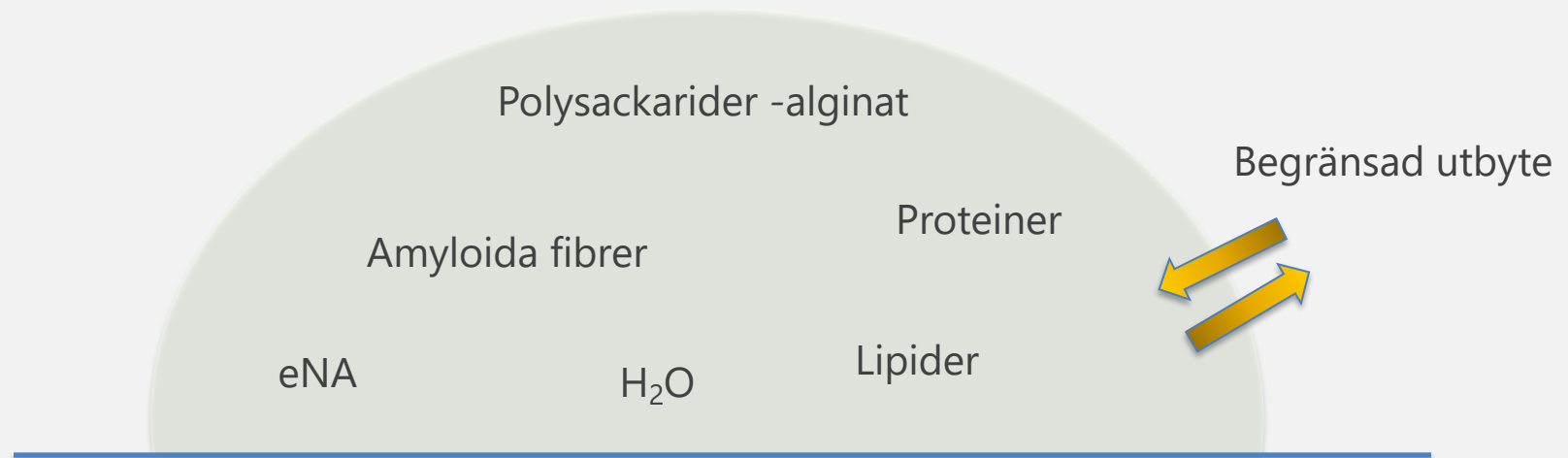
Balans

Å andra sidan:

Trångboddhet
Konkurrens om resurser
Kemiskkrigsföring
Klimatförändringar

Utveckling av
virulensfaktorer!!

Matrix: Extracellular polymeric substances (EPS) – hydrogel från bakterierna samt omgivningen

Protozoa:: Intracellular livscykel

Varför är det svårt att avlägsna biofilmer?

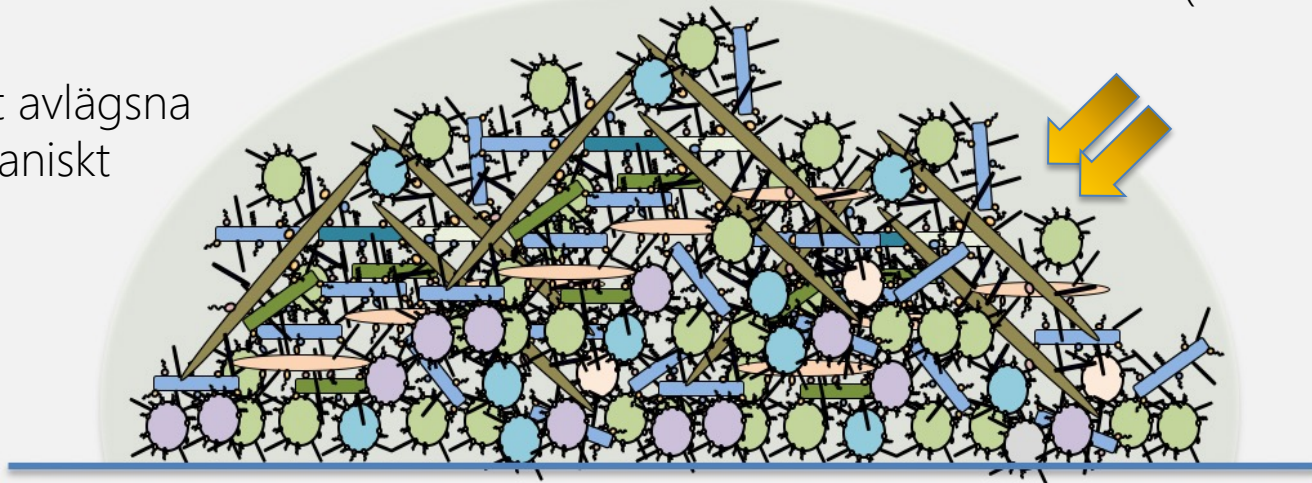
Växer till och blir instabila
– kolonisering av nya ytor

Hög resistens mot
antimikrobiella substanser
– utbyte av resistensgener

Låg metabolism gör
antibiotiker ineffektiva

Dålig penetration av
antimikrobiella substanser
(och värme)

Svåra att avlägsna
mekaniskt

Vilka möjligheter finns för bekämpning?

Kemikalier – nya antimikrobiella/detergenter

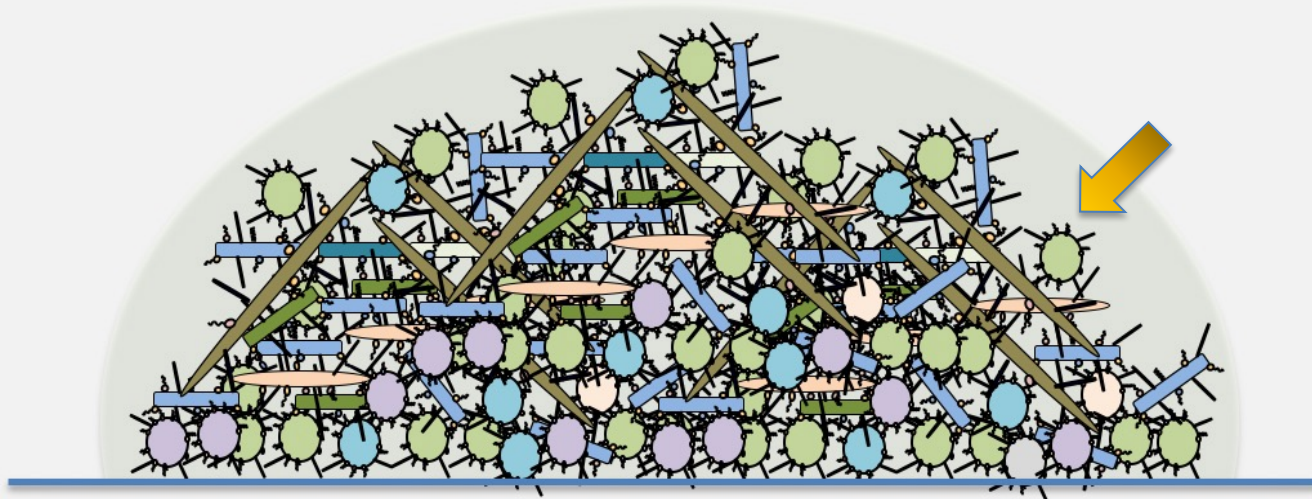
Mekaniska påverkan

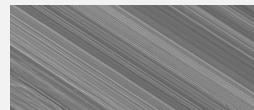
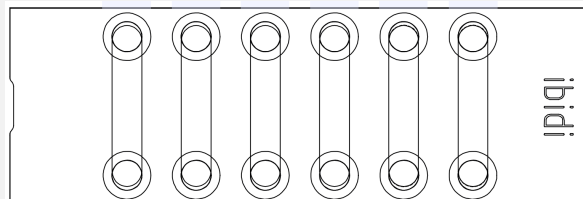
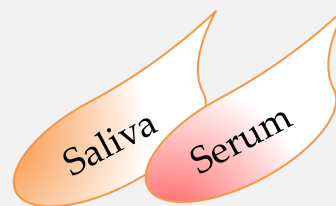
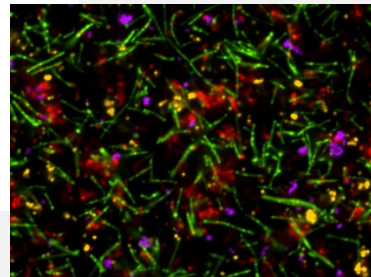
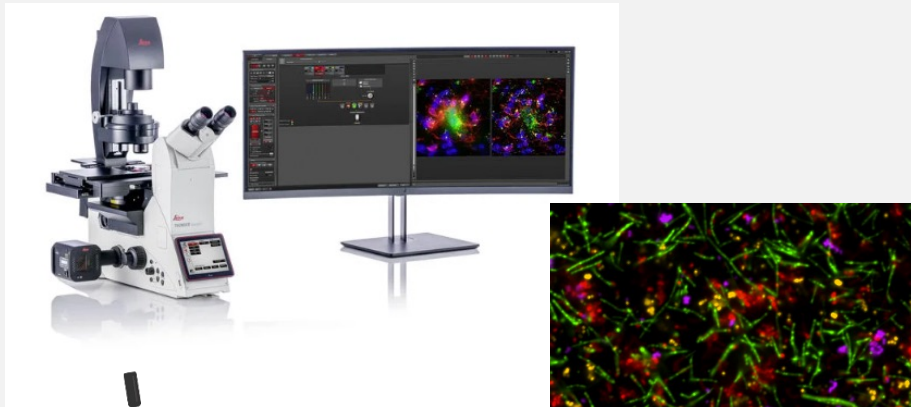
Värme

Behandlade ytor – hydrofoba/toxiska m.m.

Predatoriska organismer

Enzymer – mot matrix komponenter och/eller t. ex. quorum-sensing peptider

Modeller

- olika bakterier med olika näringsbehov,
- svåra att identifiera,
- olika benägenhet att fästa
- flöde/icke flöde
- ytegenskaper

- Legionella hittas i tandvårdsutrustning (stillestående vatten, långsam flöde m. m.)
  - Tandvårdspersonal utsätts för aerosoler i samband med behandlingar
  - Fall av LD har rapporterats hos vårdpersonal
  - Högre nivåer av antikroppar mot Legionella har rapporterats hos tandvårdspersonal än kontrollgrupper
-
- En metaanalys (Petti & Vitali, BMJ Open 2017;7:e015374) visade ingen evidens för ökad risk för *L. pneumophila* smitta inom tandvården
  - Årlig analys av vatten i tandläkarstolar rekommenderas: heterotrofa bakterier ska ligga under 100cfu/ml och 5000cfu/ml vid 2 respektive 7 dagars odling.